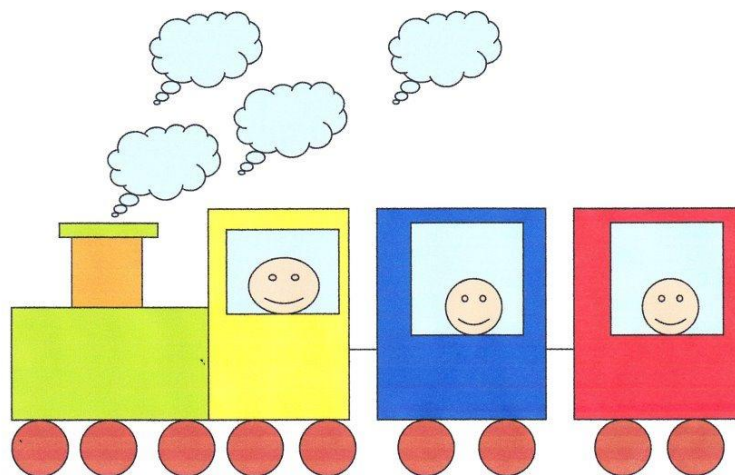

Mateřská škola Nad Tratí 537, Havlíčkův Brod

Program

„Příprava dětí na školu“

Účinnost od září 2013

Aktualizace: 1.9.2015, 1.3.2021

Vypracovala: Mgr. Ivana Chalupníková

Charakteristika:

Přechod z mateřské školy do školy základní znamená pro dítě i pro jeho rodinu velkou životní změnu. Období her se mění na období povinností. Aby dítě zvládalo tuto nejdůležitější etapu svého vývoje, musí být na ni dobře připraveno. Musí se naučit cíleně pracovat, soustředit se, poslouchat, plnit zadané úkoly, podřizovat se kolektivu a umět se spoléhat samo na sebe. Proto je příprava dětí na školu důležitá, a to jak ze strany mateřské školy, tak i rodiny.

Školní zralost je souborný název pro připravenost různých duševních funkcí a dovedností, které dítěti pomohou osvojit si školní vědomosti a dovednosti v 1. třídě. A to především čtení, psaní a počítání. Zahrnuje oblast fyzickou, psychickou a sociálně-emocionální.

Cíl:

- Připravit děti na školu
- Vytvářet základy klíčových kompetencí dosažitelných v etapě předškolního vzdělávání
- Respektovat individualitu každého dítěte
- Spolupracovat se zákonnými zástupci dítěte
- Spolupracovat se ZŠ, odborníky (dětský lékař, PPP, SPC, psycholog)

Podpora programu v jednotlivých oblastech

Oblast fyzická:

Zahrnuje aspekty tělesného vývoje a celkový zdravotní stav dítěte. Toto kritérium je v kompetenci praktického či odborného lékaře. Posuzuje se hmotnost a vzrůst dítěte, jeho tělesné proporce, nemocnost a zdravotní oslabení.

- Rozvoj fyzické zdatnosti, pohybových dovedností
- Podpora rozvoje hrubé a jemné motoriky
- Nácvik správného držení tužky
- Rozvoj grafomotoriky
- Rozvíjení dětské kresby
- Koordinace ruky a oka
- Podpora zdravého životního stylu
- Uspokojování základních potřeb dítěte
- Vytváření prostředí bezpečí a pohody
- Odolnost vůči psychické zátěži
- Zvládat odloučení od rodičů

Oblast psychická:

Posuzuje se stupeň vývoje mentálních schopností a kognitivní oblast.

- Rozvoj poznávacích procesů
- Soustředit se na činnost, udržet pozornost
- Dokončit práci, aktivitu
- Postupovat podle pokynů a instrukcí
- Zdokonalit správnou výslovnost
- Reprodukovat říkanky, básničky, pohádky, písničky
- Zvládnout dramatickou úlohu
- Sluchová diferenciacie (poznat první a poslední písmeno ve slově; vnímat krátké a dlouhé slabiky...)
- Sluchová syntéza a analýza slov (rozklad na hlásky, složení slova...)
- Zraková diferenciacie (vyhledat předmět na obrázku, vyhledat jiný obrázek v řadě, vyhledat odlišnosti...)
- Zraková analýza a syntéza (puzzle, poskládání rozstříhaného obrázku, sestavit obrázek podle předlohy...)
- Procvičovat zrakovou, sluchovou i hmatovou paměť
- Rytmizovat
- Poznat barvy a geometrické tvary
- Umět se podepsat na výkres
- Vyslovovat správně všechny hlásky
- Mluvit gramaticky správně
- Porozumět zadání, vyprávění
- Vyprávět příběh, pohádku
- Orientovat se v čase a prostoru
- Třídít podle velikosti, délky, množství, druhu...
- Rozvoj početních představ
- Počítat do 10 a zpět
- Sčítat a odčítat
- Poznat symboly, znaky – přiřadit
- Porovnávat skupiny

Oblast sociální:

Úspěšnost ve škole předpokládá také určitou sociální vyspělost, citovou stabilitu, odolnost vůči zátěži a frustracím, vyrovnat se s případným neúspěchem, umět odložit bezprostřední splnění svých přání.

- Udržet oční kontakt
- Umět pozdravit, požádat, poděkovat, rozloučit se
- Ovládat své chování, emoce
- Neskákat si do řeči
- Respektovat dospělého

- Dodržovat pravidla
- Projevovat své pocity, nálady, umět je ovládat
- Rozvíjet empatii, toleranci (pomáhat druhým)
- Domluvit se s ostatními, spolupracovat
- Začlenit se do skupiny
- Vyzkoušet si různé role ve skupině
- Omluvit se
- Přiznat chybu (chybovat je lidské)
- Udržovat pořádek
- Neničit hračky, vybavení (vážit si věcí kolem sebe)
- Učit se základní pravidla chování na ulici
- Rozlišovat hru a úkol
- Zvládat se sebeobsahu, hygienu, stolování
- Adaptovat se v prostředí, reagovat na změny, situace
- Vyřídít vzkaz
- Komunikovat s dětmi, učitelkou
- Respektovat příkaz, zákaz
- Dát najevo své potřeby, přání
- Odmítnout nežádoucí chování
- Rozvoj odpovědnosti
- Unést nezdar, prohru
- Udržovat si pracovní pořádek

Použitá literatura:

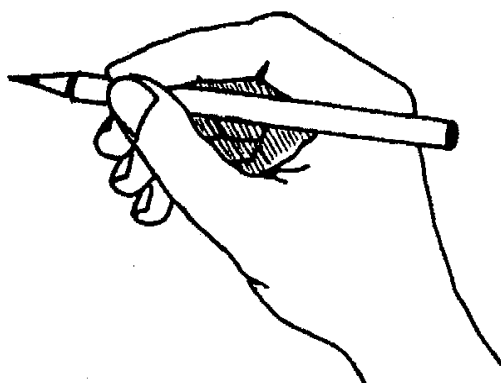
- BEDNÁŘOVÁ, Jiřina a ŠMARDOVÁ, Vlasta. *Diagnostika dítěte předškolního věku: co by dítě mělo umět ve věku od 3 do 6 let*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007. iv, 212 s. Dětská naučná edice. Předškoláci. Dětská naučná edice. Metodika. ISBN 978-80-251-1829-0.
- BEDNÁŘOVÁ, Jiřina a ŠMARDOVÁ, Vlasta. *Školní zralost: co by mělo umět dítě před vstupem do školy*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2010. iii, 100 s. Moderní metodika pro rodiče a učitele. Předškoláci. ISBN 978-80-251-2569-4.
- KLENKOVÁ, Jiřina a KOLBÁBKOVÁ, Helena. *Diagnostika předškoláka: správný vývoj řeči dítěte*. Brno: MC nakladatelství, 2003. 125 s. ISBN 80-239-0082-X.
- KOŤÁTKOVÁ, Soňa. *Dítě a mateřská škola*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008. 193 s. Pedagogika. ISBN 978-80-247-1568-1.
- STARÁ, Ester. *Chystáme se do školy*. Praha: Portál, 2013. ISBN 9-788071-780786-02
- ZELINKOVÁ, Olga. *Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program: [nástroje pro prevenci, nápravu a integraci]*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. 207 s. Pedagogická praxe. ISBN 978-80-7367-326-0.
- SINDELAR, Brigitte. *Předcházíme poruchám učení: soubor cvičení pro děti v předškolním roce a v první třídě*. Vyd. 5. Praha: Portál, 2013. 63 s. ISBN 978-80-262-0405-3.

Další materiály k připravenosti dětí na školní docházku:

• Správné držení tužky

Cílem našeho snažení je - naučit dítě správně držet tužku ! Často se setkáváme u dětí předškolního věku s různými atypickými úchopy (*hrstičkovým, pěstičkovým, řadou křečovitých úchopů s „prolomeným“ ukazováčkem, přesahujícím palcem, apod.*).

Nesprávné návyky jsou horší než žádné. Pro nácvik psaní je neoptimálnější tzv. - špetka (*viz obrázek*) - tužka je držena mezi 1. polovinou palce a hranou 1. článku prostředníčku, ukazováček pouze směřuje a přitlačuje k podložce.

Vytvoření správného návyku dobře pomáhá kreslení a malování na vrislou plochu, jako je např. tabule, papír na zdi nebo přichycený magnety na ledničku, apod., a to různými materiály (*křídou, pastelem, měkkou tužkou, aj.*).

Zda si dítě tyto činnosti oblíbí a bude je provádět s chutí a rádo, záleží hlavně na Vás, na Vaší vynalézavosti a trpělivosti. Nikdy dítě do činnosti nenuťte a nedělejte ji s dítětem unaveným.

POZOR, předložené návrhy nejsou všespasitelné. Při nelepších se vývoji grafomotoriky dítěte je vhodné objektivní posouzení nesnázi pracovníkem Pedagogicko-psychologické poradny, který navrhne i cestu ke zlepšení a nápravě.

(*Použito materiálu PaedDr. M. Zapletal, který se dlouhou dobu zabývá grafomotorickým vývojem u dětí, zpracoval také k tomuto tématu videokazetu s názvem „Úskalí grafomotorického vývoje u dětí předškolního a mladšího školního věku“.*)

• Správné držení tužky pro leváky

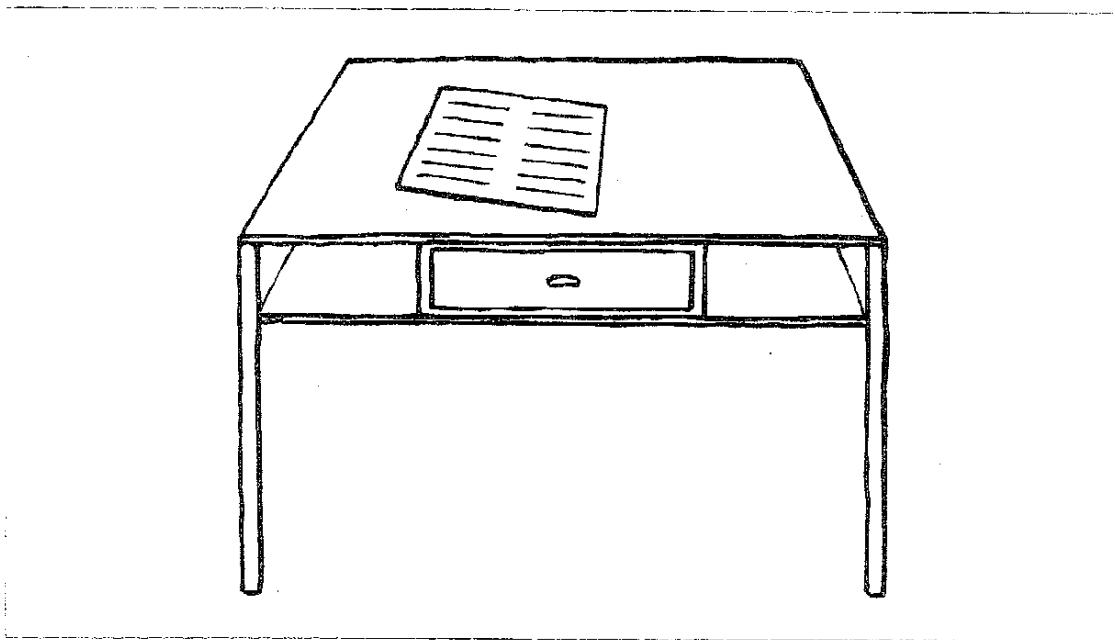
Metodika kreslení a psaní levou rukou

Díky osvětě dnes již není mnoho přecvičovaných leváků na praváky, ale kvůli obavám, aby dítěti nebylo ublíženo, nebylo poškozeno, se objevuje i opačný pól – praváci přecvičení na leváky. Bývá to malá skupina, která má méně vyhraněnou pravou ruku, takže některé činnosti vykonává levou. Jakmile okolí zahlédne tuto spíše ojedinělost, byt' přirozenou, dítě začne být vedeno k práci levou rukou.

Pokud začínáme cílevědomě a systematicky pracovat s předškolním dítětem, měli bychom vědět, jak je to s jeho lateralitou, která ruka je dominantní.

Pro leváky je obtížnější upevnit si směr psaní – zleva doprava. Toto je směr psaní přizpůsobený právorukému prostředí. Proto v počátku bývá přirozená tendence leváků psát opačně. Tato potíž se často promítá i do čtení, vnímání řady – určování co je první, poslední apod. Směru psaní zleva doprava se levák musí učit, postupně si přivykat a psaní v tomto směru si automatizovat. Proto je vždy dobré kreslit čáry zleva doprava, prohlížet si obrázky v tomto směru, rovněž tak stavět kostky, stavebnice, dávat předměty do řady, určovat si, co je první, poslední.

Odlišnost psaní mezi leváky a praváky je pouze v **naklonění pracovního listu**. Vždy máme nakloněný papír podle toho, kterou rukou píšeme. U leváků je papír nakloněný levým horním rohem nahoru (na rozdíl od u praváků, kdy je nakloněn pravým horním rohem nahoru), viz nákres. Tento sklon papíru umožní správné postavení ruky při psaní i lepší náhled leváka na prováděný úkon.

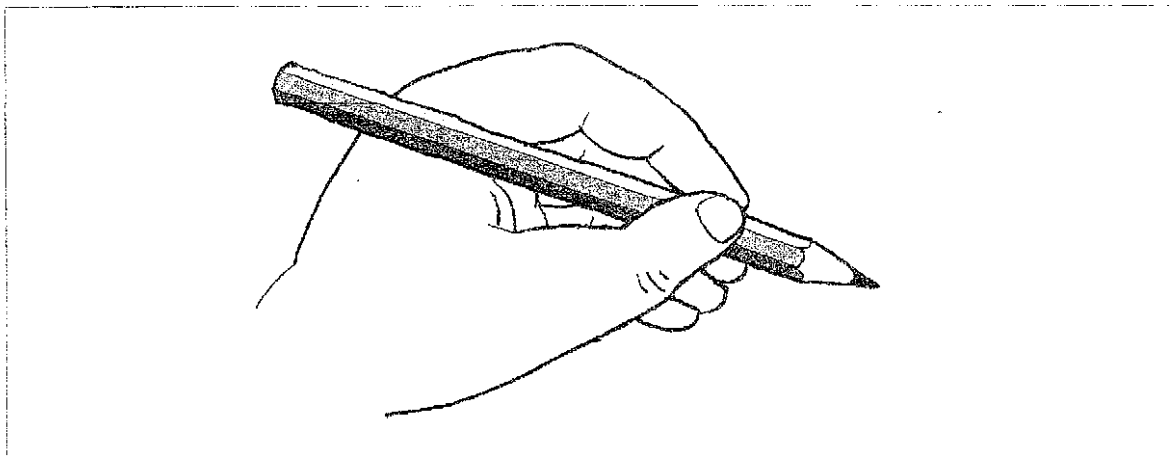

Naklonění papíru a postavení ruky při psaní u leváka.

Pokud má dítě s náklonem papíru potíže, je možné mu na stůl předkreslit nebo jinak vyznačit požadovaný náklon. Můžeme např. na stůl přilepit podložku ve správném sklonu; nalepit lepicí páskou obrysy tvaru sešitu nebo pouze vyznačit rohy pro položení papíru ve správném náklonu, podle kterého si dítě papír při kreslení pokládá.

Držení tužky zůstává stejné jako u praváků, pouze v ruce levé, tzn. tužka leží na posledním článku prostředníku, seshora ji přidržuje bříško palce a ukazováku. Ruka a prsty jsou uvolněny, nesvírají tužku křččovitě, ukazovák není prohnutý. Prsty jsou vzdáleny od hrotu tužky přibližně 3–4 cm. Tužka přesahuje kožní řasu mezi palcem a ukazovákem. Malíček a prsteníček jsou volně pokrčeny v dlaní.

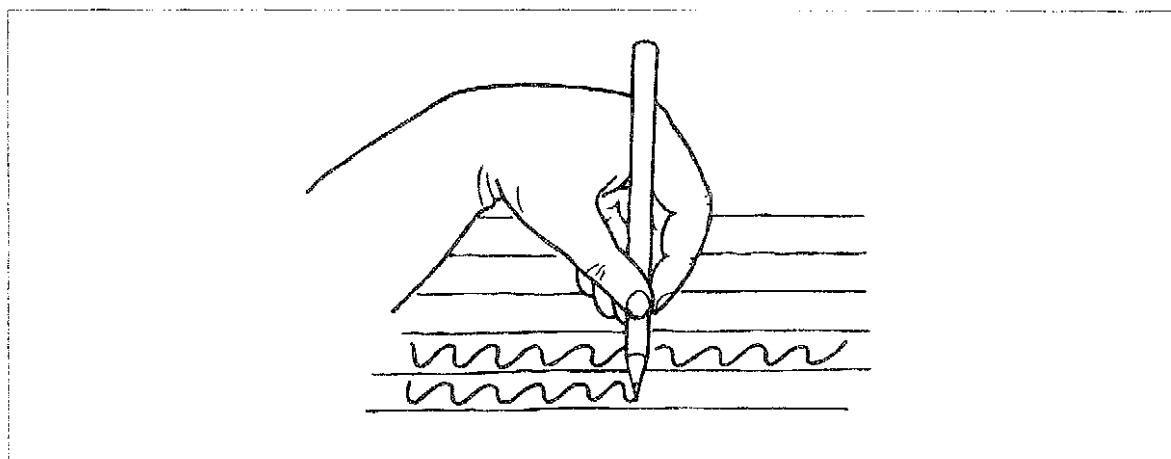
Postavení ruky při psaní – směr horního konce tužky směřuje vždy do oblasti mezi levým ramenem a loktem (konec tužky s ramenem svírají úhel přibližně 45 stupňů). Ruka se tak nadměrně neohýbá v zápěstí, tvoří s paží po oblast lokte poměrně rovnou linii; dlaně je pod linkou. Paže je uvolněná, pohyb po papíře vychází z ramene a lokte.

Držení psacího náčiní při kreslení a psaní u leváka.

Nejčastější chybou u leváků bývá tendence ruku v zápěstí nadměrně ohýbat, vykrucovat. Důsledkem tohoto postavení ruky je zvýšená únava při psaní, bolestivost celé paže, často zpomalení psaní, nechůť psát. Tomuto nesprávnému návyku především nakloněním papíru, kdy dítě není nuceno ruku vytáčet, aby si na nakreslený nebo napsaný text vidělo.

Někdy toto postavení ruky bývá navozeno záměrně – s odůvodněním, aby si text nerozmazávalo a dobře na něj vidělo. Avšak toto doporučení nezvažuje negativní důsledky – horší prokrvení ruky, křečovitost, únavu, bolestivost, sníženou koordinaci. Pokud hned v začátcích pomůžeme dítěti navodit správné naklání papíru a postavení ruky při psaní, můžeme těmito potížím předejít.

Nejčastější chybné postavení ruky v zápěstí u leváků.

Výběr psacího náčiní vůbec nemusí být odlišný od praváků. Při dobrém metodickém vedení, při vytvoření správných návyků při psaní platí stejná kritéria jako u praváků. Pro některé leváky může být obtížný **plynulý pohyb tužky** po papíře **ve směru zleva doprava**. Plynulosti pohybu můžeme dítěti pomoci správným nakloněním papíru, držením psacího náčiní, jeho výběrem, postavením ruky při psaní a používáním uvedených uvolňovacích cviků tak, jak jsou v publikaci dále uvedeny. **Odlišný výběr** je však u **některých nástrojů**. V dětském věku jsou to především **nůžky**. Rozdíl mezi nůžkami pro praváky a leváky není v úchytkách (ty mohou být obě shodné a tudíž stejné pro praváky i leváky), výrazný rozdíl je v postavení nožů nůžek, ty jsou převrácené. Takže pokud stříhá pravák levorukými nůžkami a naopak, nedaří se mu rovný stříh, linie je kostřbatá, stříhá v jiné linii, než je zvyklý, nedaří se držet chtěnou vzdálenost, nůžky se „zakusují“.

V pozdějším věku mohou být pro leváky potřebné i jiné nástroje – škrabky, otvíráky apod. Je pravda, že levák se v praktickém životě setkává s některými překážkami, které klade pravoruké prostředí – přizpůsobení některých nástrojů, ovládacích panelů na pravou ruku apod.

NÁMĚTY PRO ROZVOJ SCHOPNOSTÍ A DOVEDNOSTÍ BUDOUCÍCH ŠKOLÁKŮ

ROZVOJ ŘEČI

- ❖ rozvíjet slovní zásobu: určovat protiklady, slova podobného významu, množného čísla (1 pes, 2 psi, hodně psů), nadřazená a podřazená slova (ovoce = banán, hruška, švestka, jablko; dopravní prostředky; hračky; oblečení; nádobí; jídlo; zvířata); mnohoznačná slova (oko, ucho, list, koruna)
- ❖ učit dítě písničky, básničky, říkadla; podněcovat slovní komentář prováděných činností, společné čtení knížek, vyprávění příběhů, povídání si o denních aktivitách, popis obrázku, malované čtení, vymýšlení vět obsahujících dané slovo, popis činnosti (nejdřív uděláme..., potom musíme...)
- ❖ hádanky se slovy (popsat nějaký pojem a dítě ho bude hádat - např. "je to žluté a svítí to na obloze"), společné hledání odpovědí na otázky proč?, co?, jak?, co by bylo, kdyby? (např. "proč mají domy dveře", "co musíme udělat, když se spálíme o horký hrnec?").
- ❖ cvičit správnou výslovnost
- ❖ *Materiály: Šimonovy pracovní listy č. 6. a 7.; Novotná, I. Logopedické vymalovánky, Jak pes logopes učil děti mluvit, Logopedická cvičení; logopedická pexesa; Havel, J. Malované čtení pro děti; Slezáková, K. Mluv se mnou; Mlčochová, M. Povídám, povídám pohádku; Charvátová, V. Obrázkové pohádky.*

ROZVOJ JEMNÉ MOTORIKY

- ❖ stříhání, modelování, lepení, malování vodovými barvami, prstovými barvami
- ❖ stavění z různých druhů stavebnic, skládání mozaiek, skládaček (puzzle, z počátku z větších a teprve později z menších dílků)
- ❖ vytrhávání, vystřihování a skládání z papíru
- ❖ válení těsta, vázání uzlů, skládání kostek, věží, hrádů, zasouvání kuliček
- ❖ navlékání korálek, knoflíků, matiček, provlékání šňůrek různými otvory, uzlování na šňůrkách, šroubování, zapínání knoflíků, zipů, atd.

ROZVOJ GRAFOMOTORIKY

- ❖ dbát na správné držení těla při kreslení a na správný úchop tužky (tzv. špetkový úchop), kterého je možné docílit používáním trojhranných tužek, pastelek, event. pořídit na běžnou tužku nástavec, s nímž se dítě naučí držet tužku správně
- ❖ kreslení zahájit vždy uvolněním ruky rozcvičovacími cviky, grafomotorická cvičení na uvolnění ruky a zápěstí: jednotahovky, pohyb klubíčko, šnek, ležatá osmička, vlnovka
- ❖ u dětí s nevyhraněnou lateralitou ruky využijeme rozcvičování cvičení, které provádíme levou i pravou rukou, dítě nenutíme, necháme jej vybrat, kterou ruku si zvolí
- ❖ začít na velké ploše ve svislé poloze křídami, barvami, dbát na uvolnění pohybu na úkor jeho přesnosti (s uvolněním ramenního kloubu zmenšit plochu a položit papír na stůl s tím, že dítě bude pracovat v kleče, po dostatečném uvolnění pohybu zmenšit papír na formát A4 a pracovat vsedě)

- ❖ podpora volné kresby různým psacím náčiním na různé povrchy, např. klacíkem do písku, křídami na chodník, rukou ve vzduchu, prstem na dlaždičky, štětcem na velký arch papíru,...
- ❖ omalování, vymalování, dokreslování, kreslení různými materiály (křídly, silné značkovací fixy, prstové, temperové barvy, silné štětce, silné tužky a pastelky)
- ❖ procvičovat různé grafomotorické prvky (čára svíslá, vodorovná, šikmá, horní a dolní oblouk, zuby, horní a dolní smyčka, oblouky s vratným tahem)
- ❖ *Materiály: Bednářová, J. Jedním tahem, Jak se pastelky učily kreslit, Kreslení před psaním, Mezi námi pastelkami, Co si tužky povídaly; Na návštěvě u malíře; Michalová, Z. Čáry máry I., II.;*
- trojhranné pastelky a tužky (střední velikost), speciální nástavce na tužky pro cvičení správného úchopu, např. nástavec „Crossover Grip“ (s křídélky, „Motýl“) nebo „The Mini (STETRO) Grip nástavec“ k dostání např.: pastelka.eu; eshop.dyscentrum.org; www.tobias-ucebnice.cz (Havlíčkův Brod)

ROZVOJ SLUCHOVÉHO VNÍMÁNÍ

- ❖ vytleskat slova na slabiky, určit počet slabik
- ❖ určování první/poslední slabiky ve slově, hledání slov začínajících na stejnou slabiku
- ❖ určit první hlásku ve slově, následně nacvičovat rozeznání koncové hlásky, např. pomocí vyhledávání rýmů (míč - klíč), vymyslet slova začínající na určitou hlásku
- ❖ procvičování sluchové diferenciaci - rozlišit slova (zpočátku s obrázky, později jen slyšená, nakonec nesmyslná slova) - rozlišování podobně znějících slov (pes - les, bram - bran), určování hlásky, kterou se slova od sebe liší (kost - most), změna samohlásky (sud - sad), změna znělé a neznělé hlásky (bije - pije, kos - koš), změna délky (lyže - líže, vila - víla), změna měkčení (nemá - němá, díky - díky)
- ❖ nacvičení délky samohlásek s pomocí např. flétničky, bzučáku, značení délky pomocí teček a čárek
- ❖ hry na tichou poštu, slovní kopaná; sluchovou paměť rozvíjíme pomocí básniček, písniček, říkadél, rozpočítadel
- ❖ *Materiály: Bednářová, J. Sluchové vnímání; Michalová, Z. Sluchové vnímání*

ROZVOJ ZRAKOVÉHO VNÍMÁNÍ

- ❖ hledání rozdílů mezi obrázky
- ❖ vyhledat odlišný obrázek v řadě (hledání obrázku odlišného od ostatních velikostí, tvarem, detailem, horizontální či vertikální polohou, rozlišovat zrcadlově otočené tvary)
- ❖ přiřazování objektu ke stínu
- ❖ skládání rozstříhaných obrázků min. z devíti kousků
- ❖ bludiště, spojování bodů, dokreslování neúplných obrázků, překreslování obrázků do čtvercové sítě
- ❖ rozvíjet zrakovou paměť - dítěti ukážeme několik předmětů, poté je schováme, dítě má vyjmenovat, co vidělo
- ❖ hry typu pexeso, mozaiky, domino, loto, práce se stavebnicemi s předlohou
- ❖ *Materiály: Bednářová, J. Zrakové rozlišování; Michalová, Z. Shody a rozdíly; Bednářová, J. Rozvoj zrakového vnímání (1.-3. díl).*

ZÁKLADNÍ MATEMATICKÉ PŘEDSTAVY

- ❖ vyjmenovat číselnou řadu (do 10), přiřazení prvků k počtu, postřehování počtu
- ❖ porovnávání malý-velký, krátký-dlouhý, málo-hodně, méně-více-stejně, určení množství (o 1 více, o 1 méně)
- ❖ třídění podle barvy, velikosti, tvaru

- ❖ řazení podle velikosti (velký-střední-malý, nízký-nižší-nejnižší); podle množství (málo-méně-nejméně, hodně-více-nejvíce)
- ❖ řešení jednoduchých početních příkladů s pomocí názoru (zpočátku manipulace s předměty - kostky, víčka pet lahví, ukázat na prstech; následně je možné grafické znázornění), řešení úloh typu "máš 4 bonbony a 2 z nich sníš, kolik ti jich zůstane?"...
- ❖ určení a pojmenování geometrických tvarů (kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník)
- ❖ hry typu domino, člověče, nezlob se, kuželky
- ❖ Materiály: Bednářová, J. *Předčíselné představy; Počítání soba Boba (1.-3.díl).*

VNÍMÁNÍ PROSTORU

- ❖ procvičovat prostorovou a pravolevou orientaci
- ❖ orientace v pojmech nahoře - dole, vpředu - vzadu, vpravo – vlevo, spojení os (vpravo nahoře, vlevo dole, vpravo uprostřed)
- ❖ používání předložkových vazeb (na, do, v, před, za, nad, pod, vedle, mezi)
- ❖ určení pořadí v řadě (první, prostřední, poslední, hned před, hned za)
- ❖ kresebný diktát (nakresli do středu papíru domeček, vpravo nahoru sluníčko, vlevo dolů boudu pro pejska ...)
- ❖ určování pravé a levé strany na vlastním těle, v prostoru, na formátu
- ❖ lze využít hry typu Kuba řekl (např. „zvedni pravou ruku“, „poskoč na levé noze“)
- ❖ Materiály: Bednářová, J. *Orientace v prostoru a čase pro děti od 4 do 6 let.*

VNÍMÁNÍ ČASU

- ❖ vést dítě k orientaci v základních činnostech obvyklých pro určitou denní dobu (ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer), pro určité dny v týdnu (všední dny, víkend)
- ❖ popisovat aktivity typické pro jednotlivá roční období
- ❖ povídat si o tom, co bude nejdříve, později, naposled, co bude dnes, zítra, co bylo včera
- ❖ časová a dějová následnost - řazení obrázků podle časové a dějové následnosti (rozstříhané pohádky)
- ❖ využívat dětské kalendáře, plánovací kalendáře, alba s fotkami
- ❖ Materiály: Bednářová, J. *Orientace v čase, Orientace v prostoru a čase pro děti od 4 do 6 let.*

PRACOVNĚ-VOLNÍ SCHOPNOSTI

- ❖ postupně navykat na pravidelnou domácí přípravu (každý den navykat na systém „domácích úkolů“), zpočátku v krátkých intervalech
- ❖ vést dítě k dokončení činnosti
- ❖ střídat různé typy činností (s tužkou/ústně/s obrázky, u stolu/při pohybu, samostatně/společně s rodičem, úkoly které dítě baví/úkoly, které mu činí obtíže...)
- ❖ zařazovat hravé aktivity, postupně prodlužovat čas, zaměřit se více na "úkolové" typy činností

DALŠÍ MATERIÁLY:

Bednářová, J. *Mezi námi předškoláky (1.-3.díl)*; Novotná, I. *Pracovní sešit předškoláka*; Pražská pedagogicko-psychologická poradna s.r.o.: *Škola před školou I., II.*; Žáčková, H., Jucovičová, D. *Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole.*

Zdroje:

- Petruchová E., O dozrávání ... Než půjdu do školy..., 1998 Olomouc
- BEDNÁŘOVÁ, Jiřina a ŠMARDOVÁ, Vlasta. *Školní zralost: co by mělo umět dítě před vstupem do školy*. 2. vydání. Brno: Edika, 2015. iii, 100 stran. Moderní metodika pro rodiče a učitele. Předškoláci. ISBN 978-80-266-0793-9.